

Trane Nørbys korstog mod tandlægerne

Tandplejen er for dyr og virker ikke for unge og socialt udsatte grupper, mener sundhedsminister Ellen Trane Nørby. Fra en tandlæges synsvinkel har Trane Nørby sat gang i en hovedrystende øvelse.

A A

SUNDHEDSVÆSENET ELLEN TRANE NØRBY

KIM LINDGREEN

tandlæge, Helsingør

Sundhedsminister Ellen Trane Nørby (V) har for nylig i både Politiken og i dagbladet Information mistænkeliggjort 5.000 behandlere inden for tandlægebranchen.

Der skal ryddes op, mener hun. Sygesikringsbudgettet er overskredet med 300 mio. kr. Tandlæger overbehandler. Tandplejen er for dyr og virker ikke for unge og socialt udsatte grupper.

I 2013 mente daværende sundhedsminister Astrid Krag, at der skulle bruges flere penge på fængsler, og vupti tog hun 300 mio. kr. fra danskernes tænder. Siden 2013 har 5.000 tandlæger og tandplejere så overskredet budgettet. Trane Nørby kan desværre ikke dokumentere, at tandsundheden er blevet 300 mio. kr. bedre årligt, siden 2013, men det er tilsyneladende unødvendigt, når man er sundhedsminister. Konklusionen bliver derfor, at vi overbehandler, og at hele branchen skal endevendes. Nå ja, og pengene til fængslerne blev i øvrigt pist væk.

Det er politisk en meget opportun strategi at hænge 5.000 behandlere til tørre i pressen. Man erklærer en hel branche krig og får fjernet fokus fra fakta, som er, at man indfører endnu mere brugerbetaling på danskernes tænder. Politisk spind, hvor befolkningen bliver taberne.

Fra en tandlæges synsvinkel har Trane Nørby sat gang i en hovedrystende øvelse og hvorfor nu det? Overordnet fordi vi har en tandsundhed i verdenseliten.

I ca. 50 år har tandlægerne haft en målrettet strategi med fokus på forebyggelse. Resultatet er, at danskerne i dag beholder tænderne hele livet i stedet for at få gebis i konfirmationsgave. Ingen anden branche inden for sundhedssektoren har haft så stor succes som tandlægerne.

Når det nyligt nedsatte kommissorium skal "rydde op" i tandlægebranchen og finde nye løsninger, kommer de til at indse følgende:

At vi i Danmark har en tandsundhed i verdenseliten. At vi har den billigste basaltandpleje i Norden. At danskerne ikke bruger flere penge fra deres disponible indkomst på tænder sammenlignet med nabolandene. At antallet af ældre med tænder kommer til at eksplodere i den nærmeste fremtid. Og sidst, men ikke mindst, at danske tandlæger er hamrende dygtige og samvittighedsfulde.

Trane Nørbys tre allerstørste dilemmaer kommer her: Enten skal der spares på forebyggelse, hvilket bliver dyrere i længden. Eller: 300 mio. kr. skal tilbageføres så »verdens bedste tandsundhed« genetableres. Eller: omfordeling af sundhedsydelse.

Ingen fatter, hvorfor skiftende regeringer fastholder en sundhedsprioritering, hvor det er gratis at gå til lægen og koster alle andre steder i sundhedssektoren. Kommissoriet vil snart indse, at den model, som Norge, Sverige og Finland benytter sig af, hvor der lægges et gebyr på lægebesøg, giver mest mening. Venteværelset hos lægen vil i mindre grad blive brugt som varmetue, og andre sundhedsydelse kan nedsættes for dem, der har behov.

Trane Nørbys dilemma er, at danskernes egenbetaling på de samlede sundhedsydelse er den laveste i de nordiske lande. Men samtidig er brugerbetaling for sundhedsydelse i Danmark koncentreret på relativt få områder af sundhedssektoren.

Kardinalspørgsmålet bliver, om det er rimeligt og et udtryk for retfærdighed i velfærdskongeriget Danmark.

Så enten kan hun fortsætte sit populistiske spind og lade som om, hun er i krig med tandlægerne, eller også kan hun omfordele pengene ved hjælp af øget brugerbetaling andre steder i sundhedssektoren.

Det sidste giver mest mening ud fra en helhedsvurdering i forhold til danskernes generelle sundhed. Det vil desværre også koste, ikke kun hende selv, men enhver sundhedsminister taburetten. Meget dumt, hvis man gerne vil være populær i befolkningen, at indføre brugerbetaling hos lægen. Vælgere kan jo bide endnu mere fra sig end tandlæger. Hun kunne jo også genetablere de 300 mio. kr. til en yderst velfungerende »tandsundhed i verdenseliten«.

Det vil kun koste 54 kr. pr dansker, men så skal Trane Nørby jo kravle ned fra træet.

Sundhedsministerens sidste mulighed er at nedlægge tandlægebranchen og erstatte den med offentlige tandklinikker. 53 pct. af landets tandlæger overvejer alligevel at holde op pga. den politiske indblanding, som hele sundhedssektoren i øvrigt udsættes for.

Er der nogen, der tror, det bliver billigere?